

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

S:

Akademia
Nauk Stosowanych
Stefana Batorego

19-20 жовтня
Хмельницький
2023

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Хмельницький національний університет
Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України
Інститут професійної освіти НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Наукове педагогічне товариство «Польща-Україна»
Академія прикладних наук Стефана Баторія (Республіка Польща)
Люблінська політехніка (Республіка Польща)
Сілезька академія (Республіка Польща)
Проект USAID Економічна підтримка України

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: проблеми і перспективи

PROFESIONAL DEVELOPMENT
OF PERSONALITY:
problems and perspectives

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Хмельницький національний університет
Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України
Інститут професійної освіти НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Наукове педагогічне товариство «Польща-Україна»
Академія прикладних наук Стефана Баторія (Республіка Польща)
Люблінська політехніка (Республіка Польща)
Сілезька академія (Республіка Польща)
Проект USAID Економічна підтримка України

МАТЕРІАЛИ
XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ:
проблеми і перспективи

PROFESIONAL DEVELOPMENT OF PERSONALITY:
problems and perspectives

19-20 жовтня 2023 р.

Хмельницький – 2023

УДК 378.14:159.923
ББК 74.48:88.3
П84

*Рекомендовано до друку рішенням науково-технічної ради
Хмельницького національного університету,
протокол № 11 від 06.10.2023*

Редакційна колегія:

Ничкало Н. Г., д-р пед. наук, проф., дійсний член НАПН України (академік);
Радкевич В. О., д-р пед. наук, проф., дійсний член НАПН України (академік);
Базиль Л. О., д-р пед. наук, доц.; **Матюх С. А.**, канд. екон. наук, доц.;
Андрощук І. В., д-р. пед. наук, проф.; **Андрощук І. П.**, д-р. пед. наук, проф.;
Герніченко І. І., канд. пед. наук, доц.

П84

Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи : матеріали
ХІІ міжнар. наук.-практ. конференції (м. Хмельницький, 19–20 жовт. 2023 р.) /
ред. кол.: Н. Г. Ничкало, В. О. Радкевич, І. В. Андрощук [та ін.]. – Хмельницький :
ХНУ, 2023. – 400 с. (укр., англ., пол.)
ISBN 978-966-330-301-7

Представлено матеріали учасників ХІІ міжнародної науково-практичної конференції «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи». Розглянуто теоретико-методологічні засади професійного становлення особистості; особливості професійного становлення і кар'єрного розвитку особистості в умовах воєнного стану і повоєнної відбудови України; теоретичні й методичні засади підготовки вчителя трудового навчання та технологій, педагога професійного навчання, андрагога в умовах воєнного стану і повоєнної відбудови України; забезпечення якості професійної та вищої освіти в умовах євроінтеграції; проблеми та перспективи реалізації завдань Нової української школи; напрями науково-методичного забезпечення розвитку професійної освіти в умовах цифровізації; вітчизняний і зарубіжний досвід професійної освіти і навчання різних категорій дорослого населення; проблеми та перспективи розвитку педагогічної і мистецької освіти:

Матеріали, що включені до збірника, подані в авторській редакції.

Для науковців, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої і вищої освіти, інститутів післядипломної освіти й аспірантів та здобувачів закладів вищої освіти з проблем професійного становлення особистості.

**УДК 378.14:159.923
ББК 74.48:88.3**

© Автори статей, 2023
ISBN 978-966-330-301-7 © Хмельницький національний університет, 2023

ЗМІСТ

Вітальне слово президента Національної академії педагогічних наук України Василя КРЕМЕНЯ.....	16
---	----

ДОПОВІДІ ПЛЕНЕРНОГО ЗАСІДАННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

<i>Матюх Сергій</i> Особливості освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті в умовах воєнного стану.....	17
<i>Басюк Дарія</i> Професійна (професійно-технічна) освіта Хмельниччини в умовах воєнного стану.....	18
<i>Ничкало Нелля</i> Людський капітал у мирний час і в добу російської агресії проти України.....	20
<i>Радкевич Валентина</i> Форми і засоби розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти в сучасних умовах.....	23
<i>Stokowska–Zagdan Elżbieta, Janicka-Panek Teresa</i> Badania w działaniu jako nowy nurt w naukach społecznych i praktyce pedagogicznej.....	26
<i>Chalas Krystyna, Szlachta Ewelina</i> Wartość osoby i wartość pracy punktem wyjścia w procesie kształcenia zawodowego – perspektywa personalistyczna.....	30
<i>Гуревич Роман</i> Особливості змішаного навчання в нових освітніх реаліях.....	31
<i>Коберник Олександр</i> Професійне виховання майбутніх фахівців в умовах суспільних трансформацій.....	33
<i>Синюк Олег</i> Особливості експертизи науково-дослідних проєктів.....	35

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

<i>Андросенко Артем</i> Специфіка професійної діяльності вчителя трудового навчання та технологій.....	37
<i>Андрощук Ірина</i> Навчально-методичне забезпечення як важлива умова ефективності освітнього процесу.....	38
<i>Білик Юлія</i> Інформаційно-цифрова компетентність у професійній підготовці вчителя початкових класів до організації дистанційного навчання.....	40
<i>Бородієнко Олександра</i> Принципи формування персонального складу наглядових рад закладів професійної освіти.....	41
<i>Великожон Владислав</i> Особливості професійної підготовки дизайнерів реклами та комп'ютерної графіки до підприємницької діяльності.....	43
<i>Вовк Людмила</i> Реалізація творчого потенціалу студентів закладів вищої освіти.....	44
<i>Войталюк Світлана</i> Правописна грамотність як основа професійної компетентності майбутнього вчителя польської мови.....	45
<i>Головченко Гліб</i> Медіаосвіта і розвиток професійної особистості: світовий досвід.....	46
<i>Гомонюк Олена, Левко Мар'яна</i> Особливості використання проєктної технології у професійній підготовці майбутніх психологів.....	48
<i>Hnatiuk Michał</i> Doskonalenie zawodowe nauczycieli. Doświadczenie krajowe i zagraniczne.....	50
<i>Горбатюк Роман, Білан Наталія</i> Міждисциплінарна інтеграція змісту професійної та іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти.....	53

Демчук Олег Індивідуалізація навчання студентів як важлива умова професійного становлення особистості	54
Жур'ян Вікторія Формування екологічної компетентності фахівців морської галузі	55
Зайцева Інна Компетентнісний підхід в освіті: пошук шляхів реалізації	56
Іванченко Євгенія, Білоножко Наталія Сучасні підходи до дослідження емоційного інтелекту особистості	58
Іванчук Анатолій Основні умови зниження ризиків від тютюнопаління молоді	59
Клюд Ліна, Міщенко Олена Сучасні підходи до структурування змісту навчального посібника	60
Коваль Марина Педагогічні умови формування соціокультурної компетентності	62
Коновалова Аліна Розвиток професійної особистості педагога в контексті сучасних освітніх викликів	63
Лопатовський Віктор, Андрушук Ігор Технологія підготовки й акредитаційної експертизи освітніх програм: досвід Хмельницького національного університету	65
Лупаренко Світлана Основні чинники успішної професійної діяльності вчителя	66
Маліновська Карина Формування економічної культури майбутніх техніків з транспортних технологій та управління перевезеннями на автомобільному транспорті	67
Ольховецький Владислав Особливості становлення особистості під час навчання у закладі вищої освіти	68
Пятничук Тетяна Дослідження енергетичної ефективності пасивних будинків з використанням кейс-методу у професійній підготовці будівельників	69
Ратушняк Наталія Мотиваційна компетентність як основа мотивації професійної діяльності педагога	70
Свідерський Ігор Розвиток підприємницької компетентності майбутніх інженерів	71
Sikora Jan Rozwój kadry kierowniczej w warunkach dynamicznej zmiany	73
Тупальський Олександр Соціальне партнерство у професійній підготовці майбутніх фахових молодших бакалаврів транспортної галузі	75
Химан Галина Принципи формування арттерапевтичної компетентності майбутніх психологів у фаховій підготовці	76
Yueyuan Wu Formation of future journalists' professional image in the educational environment of colleges: methodology and practice	77
Jadcza Katarzyna Branżowe centra umiejętności: powstawanie, funkcjonowanie i ich znaczenie na rynku pracy	78
Ярош Любов Особливості проблемного навчання на практичних заняттях з дисципліни «Електротехніка» в аграрному коледжі	80
ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ І КАР'ЄРНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ І ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	
Артюшенко Володимир Розвиток підприємницької компетентності майбутніх майстрів з монтажу та обслуговування систем відновлювальної енергетики	82

Базиль Людмила Концепція консультування з молодіжного підприємництва у закладах професійної освіти	83
Ваніна Наталія Консультування з молодіжного підприємництва як умова самореалізації особистості	86
Гриценко Інна Форми і методи організації консультування з молодіжного підприємництва у закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану	88
Єршова Людмила Методичні аспекти консультування здобувачів професійної освіти з молодіжного підприємництва	89
Закатнов Дмитро Модель консультування з молодіжного підприємництва для повоєнного відновлення економіки України	91
Заславська Світлана Екологічна компетентність як важлива умова професіоналізму будівельника	92
Казачінер Олена, Бойчук Юрій, Галій Алла Підготовка фахівців до створення безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану	93
Клименко Марина Підготовка майбутніх інженерів до кар'єрного зростання: соціальне значення та актуальність проблеми	94
Ковальчук Василь Розвиток емоційного інтелекту педагога у воєнний та повоєнний час	96
Костючик Андрій Розвиток економічної компетентності майбутніх фермерів: концептуально-прогностичний аспект	97
Лапа Оксана Психологічний супровід професійного навчання ветеранів російської війни проти України	99
Майборода Людмила Методика організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання	100
Орлов Валерій Консультування з кар'єри і підприємництва у професійній освіті	101
Пахомов Ілля Можливості професійного становлення особистості в умовах сучасного ринку праці	103
Рябова Зоя Технологічний підхід у реалізації державно-приватного партнерства в професійній освіті	104
Синчук Ірина Формування іншомовної граматичної компетентності учнів старшої школи з урахуванням індивідуального навчального стилю	105
Смирнова Ірина Професійне становлення моряків в умовах воєнного стану	106
Ткачова Яна Особливості соціально-педагогічної діяльності майбутніх соціальних педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану	107
Шафоростов Олексій Розвиток методичної компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти автомобільної галузі у міжтестастійний період	108
ТЕОРЕТИЧНІ Й МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ, ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ, АНДРАГОГА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ І ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	
Андрощук Ігор Підготовка майбутніх педагогів до позаурочної діяльності	110
Афонченко Марина Проектний метод та інноваційні технології як інструмент заохочення майбутніх вчителів іноземної мови до саморозвитку	111

Вовк Богдан Особливості дистанційного навчання у педагогічному закладі вищої освіти у воєнний час	112
Герлянд Тетяна Особливості використання кейсів екологічного спрямування у професійній підготовці майбутніх кваліфікованих робітників	114
Григорчук Анастасія, Лівшун Олександр Мотивація у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання	115
Душко Віталій, Бохонько Євген Методика вивчення теми «Відновлення деталей автомобіля» у закладах професійно-технічної освіти	116
Ільчишин Оксана Вимоги до навчальної книги з фахових дисциплін швейного профілю в закладах професійної (професійно-технічної) освіти	117
Кабиш Марина Розвиток педагогічної майстерності викладачів загальноосвітніх дисциплін закладів професійної освіти	117
Каленський Андрій Екологічна підготовка педагогів професійного навчання в умовах воєнного стану	119
Козловська Аліна Сучасні підходи до профорієнтаційної роботи в закладах професійної (професійно-технічної) освіти	120
Кононенко Андрій Особливості освітнього процесу у коледжах морської галузі в умовах війни	121
Кравчук Олександр Методика вивчення теми «Електрики автомобіля» у закладах професійно-технічної освіти	122
Красильникова Ганна, Красильников Сергій Наскрізна програма практичної підготовки магістрів професійної освіти	123
Красильников Сергій, Олійник Віталій Використання онлайн-сервісу trello для управління командною проектною діяльністю у закладах вищої освіти	125
Кудря Оксана Проектна компетентність у професійному становленні майбутнього вчителя технологій	126
Лівшун Олександр Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя трудового навчання засобами художньої обробки деревини	127
Літвінов Юрій, Лівшун Олександр Сучасне технічне забезпечення закладу професійно-технічної освіти як запорука фахової підготовки майбутнього майстра деревообробних професій	129
Mordous Iryna Project activities in the context of public-private partnership as a way to build the potential of vocational education in the post-war period	131
Мороз Тетяна, Рябець Сергій Компетентісний підхід у технологічній освіті	131
Нагорна Наталія SMART-технології у презентаційній діяльності майбутніх учителів технологій	132
Приймак Віктор, Марценюк Олександр Технологія проблемного навчання під час вивчення будови автомобіля	134
Самборська Олена Участь майбутніх учителів технологій та інформатики у моніторингу навчальних досягнень здобувачів під час проходження педагогічної практики	136
Тітова Олена Методологічні підходи до розвитку професійної компетентності викладачів фахових коледжів	137
Храпач Дмитро Виробниче навчання у практичній підготовці бакалаврів професійної освіти за спеціалізацією «Транспорт»	138

Чмир Віктор Інноваційні технології підготовки студентів спеціальності «Професійна освіта»	139
Шафоростов Олексій Розвиток методичної компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти автомобільної галузі у міжтестастійний період	140
Штокалюк Владислав, Герніченко Іван Обґрунтування ідей як перший етап підготовки проєкту	141
Ямковий Олександр Структурні та змістові особливості середовища професійного розвитку педагогічних працівників закладу фахової передвищої освіти	142
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Вакуленко Олександр Технології формування художньо-графічної компетентності здобувачів вищої технологічної освіти як дидактична проблема	144
Vyshnevska Maryna Quality assurance and modernization of higher education in the context of European integration	145
Гузарська Тетяна, Білик Вікторія Інноваційні навчальні посібники у підвищенні якості професійної освіти	146
Гуменна Лідія Розвиток державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти: методичні аспекти	147
Деденів Олександр, Цина Андрій Особливості громадянської освіти сучасної молоді в країнах західної Європи та Україні	149
Жежерун Денис Особливості підготовки майбутніх фахівців до підприємництва в транспортній галузі України і Республіки Польща	150
Кравець Світлана Особливості розвитку державно-приватного партнерства у системі професійної (професійно-технічної) освіти	153
Костюк Олександр, Надворський Олександр Дидактичні умови забезпечення якості фахової передвищої освіти в умовах євроінтеграційних процесів	154
Kugai Kseniia Foreign language teaching personalisation: an essence of the concept	155
Ланін Всеволод Вітчизняна вища освіта в сучасних євроінтеграційних умовах: виклики і сьогодення	156
Лузан Петро Системний підхід до розвитку професійної компетентності викладачів фахових коледжів	157
Масліч Світлана Принципи розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти	158
Мося Ірина Теоретичні аспекти розвитку професійної компетентності викладачів коледжу	160
Наглий Дмитро Оцінювання якості підготовки фахівців у економічних коледжах: досвід і суперечності	162
Rabetska Nadiia The value-professional potential of future philologists regarding the regulation of the internal redistribution of competences in the conditions of a higher school	163
Рябовол Лілія Забезпечення якості вищої освіти в Україні відповідно до ESG 2015	165
Савчук Руслан Упровадження в Україні дуальної форми здобуття освіти	166
Скібіна Олена Якість освіти як умова інтегрування України в європейський освітній простір	168

Субіна Оксана Методичні засади організації змішаного навчання у підготовці майбутніх фахівців	169
Сургунд Наталія Професійна мобільність у подоланні криз професійного розвитку	170
Фісюк Алла, Білик Вікторія Характеристика вимог до проєктування змісту навчального посібника	171
Фриз Роман Основні напрями розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти будівельної галузі	172
Царьова Катріна Сучасні вимоги до розвитку комунікативної компетентності здобувачів професійної освіти сфери послуг	174
Цісарук Ірина Професійний розвиток майбутніх учителів трудового навчання та технологій в умовах формальної і неформальної освіти	176
Чепуренко Янна Управлінські технології розвитку професійної освіти в сучасних умовах	177
РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Бородій Тетяна Інтерактивне навчання як форма активної взаємодії учасників освітнього процесу	179
Абрамова Оксана Творче використання онлайн-інструментів «Конструктор навчальних програм» у базовій середній школі	180
Бурдун Віктор, Розко Анастасія Особливості процесу оцінювання навчальних досягнень учнів закладів загальної середньої освіти	182
Вінницька Олена Методика використання сучасних освітніх технологій в умовах Нової української школи	183
Вітрук Ольга, Вітрук Роман Перспективні напрями розвитку Нової української школи	184
Гайдамаха Ростислав Реалізація завдань технологічної освіти в умовах Нової української школи	185
Горінчой Родіон Графічна підготовка учнів на уроках технологій у Новій українській школі	186
Клюд Олена, Клюд Ліна Особливості технологічної освіти в Новій українській школі	188
Ковальчук Марина Скрайбінг-презентація як засіб візуалізації навчальної інформації	189
Кондисюк Ярослав, Шумік Марія Врахування стратегії Нової української школи у технологічній освіті	190
Мельник Наталія Європейський досвід виховання дітей у зеленому середовищі	191
Носаровська Тетяна Національно-патріотичне виховання учнів на уроках технологій	193
Поляков Сергій Формування графічної компетентності учнів основної школи з використанням комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання	193
Радкевич Олександр Класифікація електронних засобів внутрішнього контролю та оцінювання якості освіти	195
Рись Оксана Методика навчання учнів технології домашнього господарювання в побутовому середовищі	196
Рутковська Олена Розвиток творчих здібностей учнів на уроках технологій в умовах Нової української школи	197

Сердюк Галина Науково-методична робота вчителя української мови і літератури у Новій українській школі	198
Хмарук Анастасія Активні методи навчання у розвитку пізнавальної діяльності учнів	199
Хоржевська Аліна Нестандартні уроки як форма організації освітнього процесу	200
Цісарук Віталій Методика використання STEM-проектів на уроках трудового навчання та технологій	202
Щербатюк Анастасія Формування умінь молодших школярів працювати у групах	203
НАУКОВО МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	
Алексейко Віталій Цифрова компетентність у професійному розвитку педагогів професійного навчання	205
Басалюк Віктор, Гордійчук Галина Можливості використання технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти	206
Бундзяк Ігор, Бохонько Євген Використання цифрових технологій у створенні посібника «Турбіна та механічний нагнітач»	208
Буртнік Андрій, Бохонько Євген Проектування змісту навчального посібника «Основи теорії автомобіля» з використанням цифрових технологій	208
Волошин Андрій Проектування змісту освітньо-професійної програми підготовки майбутніх механіків автомобільної галузі	209
Волошина Анна Розвиток навчальної автономії учнів на уроках англійської мови з використанням електронного підручника	211
Голуб Іван Підготовка та створення інфографіки як умова розвитку інформаційно-аналітичної компетентності викладача професійного коледжу	212
Гончарюк Іван, Гордійчук Галина Засоби організації дистанційного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти	213
Гордійчук Галина, Степанчук Ярослав Використання SMART-технологій у підготовці здобувачів закладів вищої освіти	215
Григорчук Тетяна Організація самостійної діяльності майбутніх учителів початкової школи для розвитку логічного мислення	216
Гуменний Олександр Цифрові інструменти для підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників	217
Гуржій Андрій, Пригодій Микола Використання віртуальних лабораторій у системі професійної освіти	219
Єршова Ольга Залучення здобувачів до освітнього процесу в умовах online навчання: виклики і рішення	220
Єршов Микола-Олег Проблеми і перспективи розвитку в Україні IT-освіти	221
Кобися Володимир Підготовка майбутніх викладачів закладів професійної освіти до використання засобів доповненої реальності в освітньому процесі	222
Кобися Алла Підготовка майбутніх викладачів закладів професійної освіти до організації проектної діяльності	224
Кобися Ігор Підготовка майбутніх викладачів до використання цифрових технологій у професійній діяльності у закладах професійної освіти	225

Кручек Вікторія	
Особливості змішаного навчання в закладах професійної освіти	226
Орлова Наталія	
Використання мультимедійних технологій навчання на заняттях з художнього проектування	228
Пригалінська Тетяна	
Використання відео в навчальному процесі закладів освіти	229
Пригодій Микола	
Особливості створення та використання навчальної інфографіки	230
Савченко Олена	
Критичне мислення як психолого-педагогічний феномен	231
Станіславова Людмила	
Формування інформаційно-цифрових компетентностей у майбутніх викладачів філологічних дисциплін	232
Худа Олександр	
Інтерактивні цифрові технології на заняттях з інформатики як інструмент організації освітнього процесу	233
Циганок Олена	
Розвиток творчої діяльності учнів на уроках української літератури	235
Циганок Олександр	
Дидактичні засади оптимізації освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах цифровізації	236
Шаталов Роман, Гордійчук Галина	
Особливості вивчення графічного редактора ADOBE ILLUSTRATOR учнями закладів професійної (професійно-технічної) освіти	237

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА І НАВЧАННЯ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ ДОРОСЛОГО НАСЕЛЕННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Базилівська Катерина	
Особливості підготовки фахових молодших бакалаврів з агроінженерії	239
Бідюк Наталя	
Наукові школи у формуванні професіоналізму викладачів закладів вищої освіти: європейські та українські пріоритети	239
Бохонько Євген	
Неформальна й інформальна освіта дорослих в Україні	241
Восвода Аліна	
Система педагогічної освіти в Ізраїлі у контексті інтеграції в європейський освітній простір	242
Волощина Оксана, Костюк Артем, Шевчук Вікторія	
Зарубіжний досвід підготовки здобувачів вищої освіти до проєктної діяльності	243
Вороніна-Пригодій Дар'я	
Особливості підготовки викладачів професійних навчальних закладів у Німеччині	244
Гоменюк Дмитро	
Професійна освіта і навчання різних категорій дорослого населення	245
Гутор Любов	
Фахова комунікативна підготовка лікаря у контексті інтернаціоналізації вищої медичної освіти	247
Діордій Катерина	
Люди третього віку як ресурс для розвитку суспільства	248
Домніч Олеся	
Працевлаштування та навчання ветеранів російської війни проти України: досвід Австралії	249
Кулешов Сергій	
Особливості професійної підготовки бакалаврів з інформаційних технологій в університетах США	250
Онушко Надія	
Основні напрями профорієнтаційної роботи в Німеччині	252
Остапенко Анна	
Особливості професійного розвитку педагогічних працівників коледжів	253
Попова Валентина	
Участь компаній у державно-приватному партнерстві у професійній освіті: досвід Греції	254

Сутяга Олександр Науково-дослідницька підготовка магістрів права в університетах Великої Британії	256
Третько Віталій Особливості освітніх програм з міжнародних відносин бакалаврського рівня в університетах Великої Британії	257
Шунков Василь Технології проблемного навчання у професійній підготовці майбутніх фармацевтів в університетах Великої Британії	258
ПЕДАГОГІЧНА І МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
Білоус Владислав Сучасна позашкільна освіта: проблеми і перспективи розвитку	259
Бідюк Дмитро Формування цінностей особистості засобами хореографічного мистецтва у вітчизняному та зарубіжному науково-освітньому вимірах	260
Бородкіна Марія, Хренова Вікторія Композиційні особливості самчиківського розпису	261
Wang Pan, Yuryeva Kateryna Review of publications by chinese researchers of music and pedagogical education problems on the web of science platform	262
Васильєва Крістіна Народне мистецтво як джерело творчості сучасного дизайнера	265
Герасименко Нікіта, Хренова Вікторія Текстильні скульптури у творчості британського художника по текстилю містера Фінча	266
Дронова Зоряна, Самборська Олена Технологічні особливості подільської вишивки	267
Дубовик Сергій Різьблення по дереву як спосіб формотворення	269
Колесник Наталія, Каленюк Мирослава Редизайн фірмового стилю: мистецтвознавчий аспект	270
Колесник Наталія, Карам Моайад Ахмед Мохамед Формування творчої особистості засобами різних видів мистецтв	271
Корницька Лариса Орнамент як відображення естетики природи у підготовці майбутніх художників декоративного мистецтва	272
Красовська Олександра Художньо-графічна стилізація під час вивчення дисципліни «рисунок»	274
Крулик Богдан Пластична анатомія як базова дисципліна у підготовці майбутнього художника декоративного мистецтва	275
Li Yabin, Zhao Beibei, Yuryeva Kateryna Art education based on traditional heritage: the experience of China and Ukraine	276
Марущак Оксана, Соловей Віктор Розвиток у майбутніх учителів трудового навчання та технологій художньо-творчих здібностей з декоративно-ужиткового мистецтва	278
Міщенко Олена Аналіз різновидів художньої обробки текстильних матеріалів	279
Молотай Наталія Формування особистості учня у мистецькій діяльності	280
Новосадова Анна Дидактичні засади розвитку жанрово-стильової компетентності майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії	282
Новосадов Ярослав, Балан Віталій Флейта у контексті європейської композиторської школи	283

Ничкало Світлана Збереження ціннісної спрямованості мистецької освіти в умовах цифровізації	284
Perekhrest Sofia Development of pysankarstvo as an important task of modern art education	285
Приступа Яна Використання мультимедійних засобів у мистецькій освіті	286
Станецька Вікторія Трансформація мистецької освіти України: можливості і виклики	288
Синиця Вікторія Оздоблення жіночого одягу вишивкою: традиції та сучасні тренди	289
Хренова Вікторія Педагогічний малюнок як ефективний засіб навчання образотворчому мистецтву	290
Шкарупа Ганна Академічний рисунок у розвитку художньо-конструктивної компетентності майбутніх дизайнерів	291
Шинін Олександр, Вусик Наталія Розвиток творчих здібностей бакалаврів образотворчого та декоративного мистецтва під час навчання академічного рисунка	292
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	
Андрєєва Любов Методична робота навчального закладу в умовах інформатизації освіти	295
Байзан Ольга Розвиток творчих здібностей майбутніх кваліфікованих робітників засобами української літератури	296
Банашко Тарас, Герніченко Іван Принципи створення навчальних посібників для закладів професійної освіти	297
Беджик Наталія Інноваційні технології навчання майбутніх кваліфікованих робітників харчової промисловості	298
Безпечна Галина Дидактичні умови використання електронного навчально-методичного комплексу з виробничого навчання професій «зварник», «монтажник санітарно-технічних систем і устаткування»	300
Білик Людмила Діяльність кваліфікаційних центрів як потенційна можливість офіційного працевлаштування	301
Блідна Лариса Професійна освіта і навчання різних категорій населення в Україні та за кордоном	302
Борилук Марія Курси підвищення кваліфікації у системі безперервного професійного розвитку педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти	304
Бринджак Сніжана Психологічний аспект поняття «професійне становлення особистості»	305
Бродзянська Інна Використання сервісів GOOGLE у навчальній діяльності на уроках української мови і літератури	306
Войтюк Лариса Професійне спрямування вивчення математики у розвитку пізнавальної діяльності здобувачів освіти	307
Волошина Наталія Компоненти, критерії та показники сформованості інформаційно-комунікаційної компетентності у майбутніх кваліфікованих робітників сфери обслуговування	309
Воробйова Олена Сучасні інноваційні методи та цифрові технології викладання бухгалтерського обліку	310
Ворона Юлія До проблеми гендерної рівності у системі професійної освіти	312
Гер'ятович Інна STEM-проекти у підготовці кваліфікованих робітників швейної галузі	313

Голуб Тетяна Розвиток цифрової культури педагогів закладу професійної (професійно-технічної) освіти	314
Голя Наталія, Михайлов Сергій Дуальна форма навчання – перспективний шлях розвитку професійної освіти	315
Грабовська Людмила Мотивація педагогів до створення сучасних засобів навчання	317
Грель Наталія Особливості створення електронного «портфоліо успіху» учня з професій художнього напрямку	318
Громик Наталія Організація змішаного навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти	319
Дзьобань Катерина Особливості підготовки майбутніх висококваліфікованих робітників в умовах воєнного стану	322
Доротюк Олена Сучасна модель підготовки учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти до підприємницької діяльності	323
Дранічнікова Вікторія Дидактичні умови організації змішаного навчання у процесі вивчення суспільних дисциплін	324
Дрозіч Ірина Кейс-технологія як засіб формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників	326
Засць Оксана Професійно орієнтоване навчання іноземній мові як основа формування професійних умінь майбутніх фахівців	327
Зборовець Наталія Вплив діяльності методичної служби на інноваційне зростання педагогів в умовах цифровізації професійної освіти	329
Жмурко Олена Використання інноваційних технологій на уроках природничих дисциплін	330
Керницька Людмила Google-сервіси у професійній діяльності педагога	331
Кирилюк Інна Формування працезахоронної компетентності у підготовці здобувачів професійних кваліфікацій в умовах євроінтеграційних процесів	333
Коломійчук Світлана Розвиток лідерських якостей керівника закладу професійної (професійно-технічної) освіти	334
Кот Тетяна Тестові технології для перевірки навчальних досягнень здобувачів освіти	336
Кочаток Наталія Модульно-компетентнісний підхід: можливості для побудови індивідуальної траєкторії кар'єрного розвитку особистості	337
Краснолуцький Олег, Кушнір Віктор, Прилепська Інна Стратегічне управління розвитком закладу професійної освіти	339
Кукезова Валентина Педагогічні умови забезпечення якісної підготовки кваліфікованих робітників будівельної галузі	340
Кухар Олег Використання елементів STEAM-освіти на уроках історії для реалізації завдань нової української школи	341
Лесявина Ірина Методика використання STEAM-освіти на уроках математики	342
Лужняк Людмила Створення електронних освітніх ресурсів для забезпечення якісної підготовки кваліфікованих робітників	343
Луцюк Ірина Професійне спрямування вивчення іноземної мови	345

Мельник Галина Особливості роботи над єдиною методичною проблемою.....	346
Мельник Катерина Мотивація розвитку навчально-пізнавальної діяльності учнів під час вивчення курсу «Громадянська освіта» в умовах воєнного стану.....	347
Мендрик Галина Особливості науково-методичного забезпечення інноваційної підготовки кваліфікованих робітників в умовах цифровізації.....	348
Михальчишин Роман Формування інформаційно-цифрової компетентності як умова професійного зростання педагога.....	350
Михальчук Оксана Арт-терапія як сучасна здоров'язбережувальна технологія в освітньому процесі.....	351
Ніщун Василь Інноваційна діяльність педагогічної ради як важлива умова забезпечення якості професійної освіти.....	352
Ніжнік Надія Соціальне партнерство як важлива умова підвищення якості освітніх послуг.....	354
Оверчук Оксана Вплив методичної комісії на професійний розвиток молодого педагога.....	355
Останчук Ольга Професійне становлення і кар'єрний розвиток особистості в умовах воєнного стану.....	357
Петров Олександр Вебсайт як сучасний засіб самопрезентації педагога закладу професійної освіти.....	358
Петрушенко Ольга Забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти в умовах євроінтеграційних процесів.....	359
Півторацька Наталія Професійна підготовка кваліфікованих робітників будівельної галузі для повоєнної відбудови України.....	361
Рижко Людмила Використання електронних засобів навчального призначення у підготовці кваліфікованих робітників.....	362
Селізар Василь Особливості цифровізації професійно-теоретичної підготовки майбутніх фахівців.....	363
Семенова Жанна Школа становлення молодого педагога: інноваційний досвід.....	365
Сівак Жанна Організація групової навчально-пізнавальної діяльності у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.....	366
Сидоренко Тетяна, Чуйкова Оксана STEM-освіта як тренд у розвитку системи професійної освіти.....	367
Сиско Наталія Розвиток резильєнтності у педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.....	369
Сікірницька Інна Особливості підприємницької освіти молоді в сучасних умовах.....	370
Скрипак Таміла Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках професійно-теоретичної підготовки з професії «Кравець».....	371
Скиба Алла Використання інноваційних технологій у викладанні математики у закладах професійної освіти.....	372
Слинюк Ірина Професійне становлення і кар'єрний розвиток випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.....	374
Смолінський Руслан Класи безпеки як необхідна умова формування культури безпеки у здобувачів закладів професійної освіти.....	374

Соленцова Галина Методичні засади організації освітнього процесу в закладах професійної освіти	375
Сопільник Марія Особливості організації освітнього процесу на уроках спеціальних дисциплін в умовах дистанційного навчання	377
Степанова Тетяна Соціально-педагогічні проблеми гуманізації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти	378
Тимошук Галина Підвищення ефективності діяльності методичної служби закладу професійної (професійно-технічної) освіти	380
Ткачук Ганна Модернізація освітнього середовища закладу професійної (професійно-технічної) освіти	381
Хоманець Олена Особливості використання інформаційно-цифрових технологій у вивченні загальноосвітніх дисциплін	382
Царьова Євеліна Самоосвітня діяльність в особистісно-професійному розвитку майстра виробничого навчання	384
Чічеров Олексій Безпечна цифрова освіта: виклики і досвід	385
Чміль Анатолій, Боднар Віктор Компетентнісний підхід до підготовки кваліфікованих робітників у закладах професійної освіти	386
Чорненька Олеся Інформаційна і професійна компетентність випускника закладу професійної (професійно-технічної) освіти	388
Чугаєва Олена Інтерактивні технології навчання у забезпеченні якості професійної освіти	389
Шамралуєк Леонід Самоосвітня діяльність викладача як важлива умова професійного розвитку	390
Шамралуєк Олена Сучасні підходи до організації методичної роботи у закладі професійної освіти	392
Шатковська Лілія, Мельникова Тетяна Особливості професійного становлення здобувачів освіти закладів професійної освіти в умовах воєнного стану	393
Шевчук Людмила Розвиток професійної компетентності викладачів професійно-теоретичної підготовки закладів професійної освіти у системі післядипломної освіти	395
Щавінська Лариса Особливості дистанційного вивчення іноземної мови у закладах професійної освіти	396
Яровець Оксана Особливості викладання загальноосвітніх дисциплін у закладах професійної (професійно-технічної) освіти	398

ТЕХНОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Одна з головних цілей сучасної вищої медичної освіти полягає в тому, щоб за допомогою різних форм навчання й виховання підготувати студента до плідної творчої участі у житті суспільства і діяльності в сфері охорони здоров'я. Сучасний фахівець-фармацевт повинен не тільки адаптуватися до стрімких соціальних змін, але і вміти практично оцінити те, що відбувається і намітити шляхи подальших перетворень у сфері діяльності і у своєму житті. Отже, вища освіта повинна створювати умови для формування вільної особистості, спілкування, розуміння інших людей, нарешті практичних дій і вчинків людини, тобто для розвитку людини як такої: компетентної, яка співпереживає, і духовної особистості.

Актуальним у контексті досліджуваної проблеми є досвід Великої Британії, де підготовка майбутніх фармацевтів здійснюється відповідно до світових стандартів та спрямована на формування професійної еліти суспільства. Престиж британських університетів серед молоді як Західної, так і Східної Європи залишається високим.

Актуальною для вищої медичної освіти у Великій Британії є технологія «проблемного навчання» (Problem-Based Learning PBL). Проблемне навчання (PBL) було вперше застосовано в Університеті МакМастер майже 40 років тому на зміну традиційній лекційній моделі навчання в багатьох медичних навчальних закладах. Визначення проблемного навчання (PBL). PBL можна охарактеризувати як навчальну технологію, яка використовує проблеми пацієнта як контекст для студентів, щоб застосувати отримані знання на практиці про основні та клінічні науки. Найчастіше це зrealізовується в невеликих групах навчання, в якому інструктор служить посередником. Роль інструктора-фасилітатора полягає у забезпеченні того, щоб процес PBL здійснювався на основі певної суми знань. Процес PBL полягає в тому, щоб зосередити увагу на студентах та надати їм безкоштовний запит про те, як вирішити проблему. Зокрема, фасилітатор/викладач має три завдання: допомогти студентам ефективно організувати свою групу, щоб забезпечити можливість всім членам групи повною мірою брати участь і регулювати свій курс, якщо вони відхиляються надто далеко від бажаного шляху. Спочатку PBL розроблявся як загальний навчальний план, що потребував великого перерозподілу часу, призначеного для різних навчальних заходів. Після того як час для структурованих заходів було скорочено, відбувся перерозподіл часу на лекції, на семінарському та лабораторному занятті. У ряді медичних шкіл існують два навчальні плани, один для традиційної лекції, а інший – PBL лекції. В останні роки існує тенденція до комплексного «гібридного» навчального плану.

Визначені також алгоритм організації проблемного навчання: окреслення загальної проблеми; забезпечення міждисциплінарного підходу; участь у вирішенні проблеми викладача; конкретизація актуальних завдань в процесі вирішення проблеми; забезпечення достатнього ступеня складності, що відповідає рівню попередніх знань студентів; підведення підсумків обговорення пропонує відкриті проблеми, які сприяють застосуванню навичок клінічного мислення, структурування знань у корисних контекстах та розвитку самостійного навчання.

У медичній освіті Великої Британії функції викладача у процесі проблемного навчання у малих групах частково виконує фасилітатор, який є посередником. Наявність «експертних» фасилітаторів покращує ефективність навчання студентів, особливо на початкових етапах вивчення навчальної дисципліни. Деякі медичні школи уникають залучення фахівців-фасилітаторів, щоб знизити залежність студенту від них як джерела інформації.

Важливою складовою якості навчання визнаються у Великій Британії фонди бібліотеки які включаються у навчальний план PBL. Встановлено, що використання книжкового ресурсу бібліотеки зросло в двадцять разів після введення курсу PBL з нейробіології в навчальний план. Важливим є також використання мережі інтернет та онлайн-посилань.

Визначено чотири важливих процеси (конструктивний саморегульований спільний та контекстний), що лежать в основі PBL. За конструктивним процесом навчання – це активний процес, за допомогою якого студенти «будують або відновлюють свою систему знань»; самостійний процес передбачає участь студентів у плануванні, моніторингу та оцінці навчального процесу; спільний процес – це навчання, котре включає в себе двох або більше взаємодіючих студентів, які мають спільну мету, розподіляють обов'язки, взаємно залежать і мають досягти згоди через відкриту взаємодію; контекстний процес визнає, що навчання залежить від контексту, і що перехід до різних контекстів вимагає конфронтації випадків або проблем з різних точок зору.

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

XII міжнародної науково-практичної конференції,
19-20 жовтня 2023 р., м. Хмельницький

(українською, польською та англійською мовами)

Технічний редактор: *Яремчук В. С.*

Комп'ютерна верстка: *Герніченко І.І.*

Художнє оформлення обкладинки: *Самборська О.В.*
